

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 49

Lausunto vesi- ja valmistelulupahakemuksesta koskien Tohlopin vesistötäyttöä

TRE:1689/11.01.02/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Skippari Kati

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristötarkastaja Emmi Lehtonen, puh. 040 800 4975, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Skippari Kati, Ympäristöjohtaja

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontavirastolle annetaan oheinen lausunto vesilupa- ja valmistelulupahakemuksesta koskien Tohlopin vesistötäyttöä ja täytön yhteyteen sijoitettavaa kiinteää laituria.

Perustelut

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Tampereen kaupungin vesilupahakemuksesta koskien Tohlopin vesistötäyttöä ja kiinteän laiturin asentamista täytön yhteyteen (LVV-U/28665/2026). Lausuntoa on pyydetty 4.5.2026 mennessä. Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ympäristötarkastajat Emmi Lehtonen ja Sanna Markkanen.

Hankekuvaus

Tampereen kaupunki on hakenut vesilain mukaista lupaa sekä valmistelulupaa Tohloppi-järven rantaan sijoittuvalle vesistötäytölle ja kiinteälle laiturille. Valmistelulupaa on haettu suojaverhon asentamiselle. Hankealue sijaitsee Tampereen länsiosassa Epilänharjun kaupunginosassa Tohloppi-järven kaakkoisrannalla. Hakija omistaa kiinteistöt, joille hanke sijoittuu.

Vesistötäyttö liittyy asemakaavan 8525 mukaisen Tohlopin eteläranta -nimisen puiston rakentamiseen. Puistoalue sijoittuu asemakaava-alueelle, jonne on tarkoitus rakentaa asuinkerrostaloja. Ranta-alueella on tarkoitus muokata viihtyisämmäksi rakentamalla rantapuisto osin rantatäytön sekä alueella nykyisin sijaitsevan kadun (Tohlopinranta) kohdalle. Suunniteltu vesistötäyttö ulottuu enimmillään noin 15 metrin etäisyydelle nykyisestä rantaviivasta. Vesistötäytön kokonaispinta-ala on noin 2000 m² ja tarvittavan kiviainestäytön määrä on noin 7000 m³.

21.04.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vesistötäyttö tehdään vesistötäyttöön soveltuvalla pilaantumattomalla karkearakeisella maa-aineksella. Tarvittaessa täytön edestä ruoppaamalla poistettavan syrjäytyvän sedimentin määrä on arviolta 300 m³. Vesistötäytön rakentamisen on arvioitu kestävän 6 kuukautta. Kiinteän laiturin (38 m x 4 m) perustukset sijoittuvat rakennetulle täyttöalueelle ja laiturin kansi toteutetaan ulokkeena, joten laiturin rakenteet eivät sijoitu veteen.

Hanke sijoittuu Epilänharju-Villilä A (0483702A) vedenhankintaa varten tärkeäksi luokitellulle pohjavesialueelle. Pohjavesialue on vesienhoidossa luokiteltu hyvään määrälliseen tilaan, ja huonoon kemialliseen tilaan, mistä syystä se on määritelty kemialliseksi riskikohteeksi. Hakemuksessa esitetyn riskinarvioinnin mukaan pohjaveden pinta on Tohlopin ranta-alueella yli 13 metriä järven pinnan alapuolella. Järven pohjan ja kaava-alueen maaperän pintaosassa on noin 5 m paksuinen saven ja savisen siltin muodostama heikosti vettä läpäisevä koheesiomaakerros. Teoriassa järvestä voi tapahtua rantaimetyymistä, mutta suuri pinnankorkeusero indikoi heikoista rantaimetyymisolosuhteista, mikäli rantaimetyymistä tapahtuu lainkaan. Geologisen tutkimuskeskuksen vuonna 2018 valmistuneen harjun geologisen rakenneselvityksen mukaan Tohlopilla ei tiettävästi ole yhteyttä pohjaveteen.

Hakemuksen mukaan hankkeesta aiheutuvat haitalliset vaikutukset kohdistuvat rakennusaikaan ja ovat lyhytaikaisia.

Lausunto

Hakemuksen mukaan Tohloppi-järven valuma-alue on järven kokoon nähden pieni ja näin ollen veden viipymä järvestä tulee pitkäksi, mikä tekee Tohloppi-järvestä herkän vedenlaatumuutoksille. Hakemuksessa ja sen liitteissä esitetyt tiedot Tohloppi-järven veden laadusta ja eliöstöstä ovat melko niukat. Tohloppi-järven veden laadusta on tietoja 80-luvun lopulta lähtien ja tiedot ovat saatavissa muun muassa ympäristöhallinnon avoimesta ympäristötietopalvelusta.

Hakemuksen liitteenä olevassa riskinarviossa on esitetty alueen olosuhteet ja tuleva käyttötarkoitus huomioiden kohteen ympäristö- ja terveysriskien arvioinnin kannalta kriittisiksi haitta-aineiksi kupari, nikkeli ja sinkki sekä PCB-yhdisteet ja raskaat öljyjakeet C21–C40. Riskinarviossa on luokiteltu kaikki esille tulleet riskit vähäisiksi tai merkityksettömiksi. Riskinarvioinnin mukaan vuonna 2022 otetuissa täydentävissä pintavesinäytteissä Tohlopin pintavedessä ei todettu metallien osalta vertailuarvojen ylittäviä pitoisuuksia. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että vuonna 2017 vesinäytteistä analysoidut kupari- (8,9-10 µg/l) ja sinkkipitoisuudet (8,2-11 µg/l) ylittivät riskinarvioinnin liitteen 1 tulostaulukossa esitetyt suositukset pintaveden yleiseksi vertailuarvoksi (Cu 7,8 µg/l, Zn 3,1-7,8 µg/l) sekä riskinarvioinnin taulukossa 8 esitetyn kuparin PNEC-arvon. Edellä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

mainittujen sedimentin ja pintaveden kohonneiden pitoisuuksien sekä järven pitkän viipymän takia, täytön edestä syrjäytyvä sedimentti tulee poistaa vesistöstä ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.

Hakemuksessa esitettyyn veden laadun tarkkailuohjelmaan tulee lisätä tarkkailtavaksi parametriksi sulfaatti. Tarkkailuohjelmaan tulee lisätä tai tarkkailuohjelman mukainen piste P3 tulee korvata Tohlopin syvänteen tarkkailupisteellä (nimellä Tohloppi ympäristöhallinnon avoimessa tietojärjestelmässä), josta on vedenlaatutietoja 80-luvulta lähtien.

Hakemuksessa esitetyt tiedot Tohlopin vesieliöstöstä ja hankkeen vaikutuksista niihin ovat niukat ja osin puutteelliset. Hakemuksen mukaan Tohloppi-järven alueella ei tiettävästi ole suojeltavia pohjaeliöstölajeja. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on teettänyt Tohlopissa jäännemakroäyriäisselvityksen vuonna 2018 ja järven pohjaeläimistöä on tutkittu myös vuonna 1978. Tohlopissa havaittiin vuonna 1978 sulkasääsken toukkia ja harvasukamatoja ja vuoden 2018 tutkimuksessa vain sulkasääsken toukkia. Järven kalalajistoa on tutkittu vuosina 1978 ja 2025. Vuoden 2025 tutkimuksen raporttiluonnoksen mukaan järven kalalajisto on verrattain niukka, ja koekalastuksen saalis koostui vain viidestä lajista: ahvenesta, särjestä, lahnasta, hauesta ja siiasta. Vuonna 1978 saalis koostui hauesta, lahnasta, särjestä, kiiskestä ja ahvenesta. Vuoden 2025 koeravustuksessa järvessä ei havaittu rapuja. Tohloppi-järven vesikasvillisuutta on tutkittu 30-luvulta lähtien ja järvi on ollut mukana myös Marja Lindholmin vesikasvillisuusaiheisessa väitöskirjassa vuodelta 2021. Vuoden 1991 vesikasvillisuusselvityksen (Hanna Saura 1993: Vesikasvit vedenlaadun ja maankäytön muutosten ilmentäjänä eräissä Tampereen pienjärvissä) mukaan järven vesikasvillisuus on hyvin monipuolista ja lähes kaikki elomuodot ovat hyvin edustettuina. Vesikasveille sopivia ja laakeita rantoja on runsaasti, kirkas vesi mahdollistaa vesikasvien elämisen hyvin syvälläkin. Myös vesisammalia kasvaa järvessä kirkkaan veden ansiosta hyvinkin syvällä ja lajisto on monipuolista. Vuosien 1978 ja 1991 vesikasvillisuustutkimuksissa järvestä on havaittu mm. nykyään silmälläpidettäväksi luokiteltua ahdinsammalta. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan vesiluvassa tulee tarvittaessa määrätä tehtäväksi vaikutustarkkailua vesikasvillisuuden osalta.

Hakemuksen mukaan rantaluiskat varustetaan lopuksi lohkareverhouksella tai muulla eroosiosuojaukseen soveltuvalla verhouksella. Hakemuksessa esitetyssä puistojen yleissuunnitelmaluonnoksessa täytön pintaverhoilussa on esitetty käytettävän paikoin mm. pyöreää kiviainesta. Vesistötäytön pintaverhoilu ja -rakenteet olisi hyvä tehdä vesieliöiden elinolosuhteet huomioivalla tavalla luoden monimuotoisia pienelinympäristöjä ja käyttämällä monipuolisia pintamateriaaleja.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tohlopista vedet laskevat putkitettua Tiikonojaa pitkin Vaakkolampeen. Putken suun läheisyydessä täyttö tulee tehdä huolellisesti niin, ettei täytön rakentamisella vaikuteta putken sijaintiin, sen vesijuoksun korkeusasemaan tai Tohlopin veden korkeuteen. Tampereen kaupunki tarkkailee Tohlopin veden korkeutta 4 kertaa vuodessa.

Täyttötyö tulee tehdä huolellisesti hakemuksessa esitetyn mukaisesti vaiheittain ja varovaisuutta noudattaen niin, ettei täytön alla sijaitseva heikosti vettä läpäisevä savi- ja silttikerros vaurioidu.

Täyttötyö sijoittuu asutuksen välittömään läheisyyteen. Täyttötyön mahdolliset meluvaikutukset tulee ottaa huomioon lupamääräyksissä.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto (sähköisen asiointipalvelun kautta
<https://ytietopalvelu.lv.v.fi/fi-FI/asia/3329131>)

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetettiin nähtäväksi 24.4.2026 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköisesti 24.4.2026

Tampere
24.04.2026

Hanna Sandström
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§49

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)